

Študija primera

Tominc – Kmetija Frelih

Turistična kmetija Tominc – Frelih (foto: Juan Carlos Muñoz Flores)

Uvod

Turistična kmetija Tominc – Frelih se nahaja na obrobju vasi Brezje, ki je znana kot eno glavnih romarskih središč v Sloveniji. Poleg romarjev vas obiskujejo tudi tuji gostje, ki želijo spoznati Slovenijo in želijo biti v neposredni bližini Bleda in drugih turističnih znamenitosti v okolici.

Najpogostejši obiskovalci so tujci, ki kmetije ne izberejo le zaradi njene lokacije, temveč tudi zaradi njene ponudbe. Najbolj jih pritegne zajtrk, ki je sestavljen iz domačih ali lokalnih sestavin. Na mizi so kruh, domače marmelade, zelenjava in sadje, meso, jajca, sok, mleko, vsak dan sveže domače pecivo in še veliko več. Navdušeni so tudi nad kmetijo, saj ima le malo ljudi možnost tako sodelovati s kmečkimi živalmi in od blizu videti, kako deluje kmetija. To je še posebej zanimivo za otroke. Kmetija je začela delovati kot turistična kmetija leta 2008. Vendar se turizem v različnih oblikah na naslovu kmetije odvija že od leta 1903.

IME PODJETJA

Turistična kmetija Tominc – Frelih

LOKACIJA

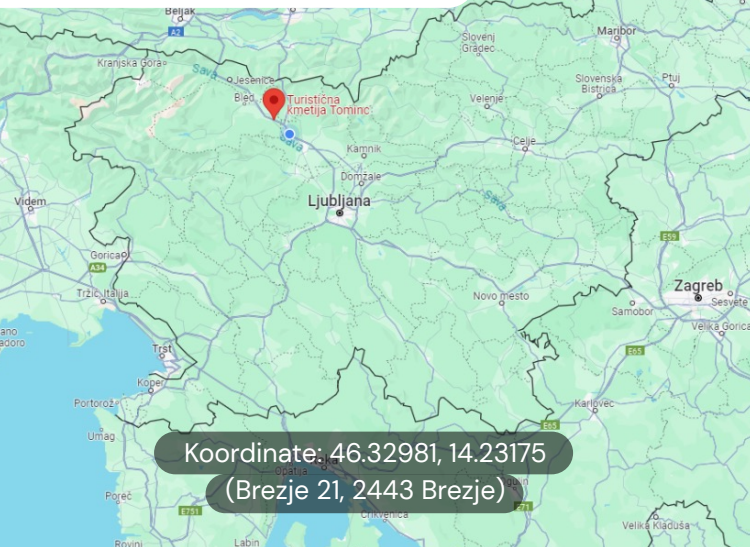
Brezje 21, 2443 Brezje

Na kmetiji lahko v petih sobah sprejme 12 gostov ter 3 dodatna ležišča. Pred kratkim so se odločili za preusmeritev v ekološko kmetovanje. Mlekarstvo je predstavljalo izziv za ekonomsko izvedljivost. Zaradi pomanjkanja prostora in zastarele opreme je bila preusmeritev najbolj smiselna izbira, zato so se odločili, da prenehajo s proizvodnjo mlečnih izdelkov ter se osredotočijo na sadje in zelenjavo. Sedanji cilj je biti samozadosten v turistične namene, nato pa postopoma uvesti pridelavo sadja in zelenjave, po potrebi tudi s predelavo.

Kmetijo vodi lastnik Vid Frelih kot nosilec dejavnosti skupaj s svojim partnerjem in očetom. Ob povečanem obsegu dela pomagajo tudi širša družina ali sezonski delavci. Vsi so poleg dela na kmetiji tudi zaposleni. Lastnik se ukvarja s športno vadbo (S/E). Če se bo obseg dela povečal, nameravajo zaposliti družinskega člana.

Turistična kmetija Tominc – Frelih (foto: Juan Carlos Muñoz Flores)

O agroturizmu

Kdaj se je agroturizem se je začelo izvajati?

Po prenovi leta 2020.

Število delavcev

Gre za družinsko turistično kmetijo. Na kmetiji ni zaposlenih. Pri delu in dejavnostih na kmetiji sodeluje 5 družinskih članov in 4 pomočniki. Nimajo opredeljenega delovnega časa, saj živijo na kmetiji, so v celoti vezani na turistično sezono in živijo od dejavnosti kmetije.

Nekaj turističnih podatkov iz agroturizma

Kratek opis turistične ponudbe

Turistična kmetija ponuja prenočišča z zajtrkom. Na kmetiji je 5 sob, v katerih lahko prespi 12 oseb. Z dodatnimi ležišči lahko sprejmejo največ 15 gostov. Večina gostov prihaja iz tujine in so vseh starosti. Slovenskih gostov je manj, so pa pogostejši izven sezone. Odprti so vse leto, razen v času praznikov in vsakoletnih manjših prenov hiše. Zaenkrat je njihova ponudba sestavljena le iz nočitve z zajtrkom. Vse pridelke s kmetije gostom postrežejo v obliki zajtrka. Gostje nimajo možnosti sodelovanja pri delu na kmetiji. Lahko pa se sprehodijo po kmetiji in sodelujejo z živalmi in drugimi procesi na kmetiji, če jih to zanima.

Število postelj

V petih sobah, ki jih ponujajo, imajo 12 ležišč. Z dodatnimi ležišči lahko na kmetiji prespi 15 oseb.

Število turistov (letno, mesečno / visoka sezona v primerjavi z nizko sezono)

Gostje na kmetiji preživijo približno 550 noči na leto, od tega 450 noči v visoki sezoni in 100 noči v nizki ali slabi sezoni.

Profil turistov (starost, državljanstvo,)

Gostje so vseh starosti in narodnosti. Prevladujejo družine in pari srednjih let.

Večina gostov prihaja iz Avstrije, Hrvaške, Bosne, Srbije, Nizozemske, Anglije, Amerike, Izraela in Bližnjega vzhoda.

Koledar odprtja

Turistična kmetija je odprta in na voljo vse leto.

Ponujene storitve in dejavnosti, ali turisti sodelujejo pri vsakodnevem delu na kmetiji (in kako) itd.

Turisti ne sodelujejo pri kmečkih opravilih, saj bi jim to vzelo preveč časa. Bojijo se, da bi imeli na koncu več dela s turisti kot s samim delom.

Turistična kmetija in okolica (foto: Juan Carlos Muñoz Flores)

Slika ene od sob za nastanitev.

O oglaševanju

Spletna stran kmetije je še vedno v razvoju. Svoje trženjske aktivnosti izvajajo prek organizacije – Združenja turističnih kmetij Slovenije. Združenje jim daje na voljo prostor na spletni strani, kjer lahko dodajajo slike, spreminjajo cene, dodajajo opise in promocije, vendar so stvari, kot so pisava, barva ali velikost besedila, standardizirane na celotni platformi. Uporabljajo Facebook (facebook.com/TuristicnaKmetijaFrelihTominc), kjer ne objavljajo tako pogosto, vendar še vedno odgovarjajo na vsa prejeta sporočila, ter Booking (booking.com/hotel/si/tourist-farm-tominc) in turističnekmetije.si (turisticnekmetije.si/kmetija/pr-tominc-frelih). Najdete jih lahko na spletni strani Tripadvisor (tripadvisor.com/Reviews-Guest_House_Kmetija_Tominc-Brezje) in na spletni strani občine (radolca.si/turisticna-kmetija-tominc-frelih-brezje). Letakov ali katalogov še nimajo, so pa omenjeni v katalogu I Feel Slovenia (slovenia.info/turisticne_kmetije_slo.pdf) v letu 2020. Vsako leto porabijo približno 500 € (kot članarino v Združenju turističnih kmetij Slovenije), so pa tudi člani Rezervacijske službe, ki jim vzame približno 15 % odstotkov prometa.

O spletni strani komercializacija

Sistem rezervacij zaenkrat upravljajo lastniki. Večino leta so na voljo na Booking.com in turističnekmetije.si. Rezervacije lahko opravite tudi po telefonu in elektronski pošti.

Na kmetiji tržijo samo nastanitev. Vodita jo lastnik Vid in njegov partner. Ker nimajo spletne strani, se zanašajo na "širjenje glasu" doma z vizitkami in spletno stranjo Združenja turističnih kmetij Slovenije, čeprav je večina gostov tujcev.

Vodja kmetije je izrazil skrb glede trženja njihovih izdelkov in ponudbe, saj je na trgu velika konkurenca in je brez ustreznega trženja zelo malo verjetno, da bodo preživel.

Zajtrk na kmetiji, kjer lahko jeste domačo, lokalno hrano. (foto: Juan Carlos Muñoz Flores)

O začetku poslovanja

Turizem se je na območju kmetije skozi njeno zgodovino pojavljal v različnih oblikah. "Kasneje so se naši predniki začeli bolj ukvarjati tudi s kmetijstvom. Sam kmečki turizem je na hiši prisoten že vsaj dve generaciji, sam sem z njim odraščal, nato pa sem ga podedoval od očeta. V tej obliki nadaljujemo, ker vidimo tržno nišo, hkrati pa tudi poslanstvo ohranjanja kulturne dediščine," pravi lastnik kmetije.

Ali imata kakšno turistično ali poslovno izobrazbo, predhodne izkušnje ali kakršno koli pomoč (nasvet, svetovanje, mentorstvo, financiranje, donacije)?

Odraščanje z dejavnostjo je bila največja lekcija, saj je bil lastnik že kot otrok dejaven, tako na kmetiji kot v turistični dejavnosti. Diplomiral je iz kmetijstva. Novo

znanje pridobiva na različnih tečajih in seminarjih. Veliko jih organizira Združenje turističnih kmetij Slovenije, pa tudi Biotehniški center Naklo.

Katere so bile izboljšave v daljšem časovnem obdobju/ ovire pri izvajanju?

Do večje izboljšave je prišlo leta 2007, ko so bili prenovljeni prostori za goste. Naslednja je bila okoli leta 2020, ko so začeli oblikovati novo podobo dejavnosti, kar se je do zdaj zavleklo, saj je pandemija prinesla nove izzive, ki so upočasnili postopek.

Lastnik Vid je dejavnost in kmetijo prevzel od svojega očeta, ki še vedno dela na kmetiji. Prenos dela je bil postopen. Z leti je prevzemal vse več odgovornosti za naloge, nato pa še za vodenje in odločanje. Zdaj sta na kmetiji dejavna njegov oče, lastnik in njegov partner.

Živina na kmetiji (foto: Juan Carlos Muñoz Flores)

O vodenju kmečkega turizma

Kmetijska proizvodnja

Do nedavnega je bila kmetija mlečna kmetija. Lani pa so s tem prenehali in se trenutno preusmerjajo v ekološko kmetovanje. Trenutno pridelajo in predelajo le toliko, kolikor potrebujejo za potrebe svojih gostov in za lastno porabo. Kmetija se ukvarja z govedorejo in prašičerejo. Pridelujejo goveje in prašičje meso. Pridelujejo jabolka, hruške, jagode in marelice. Pridelujejo tudi lastna žita za krmo in peko kruha, kot so pšenica, ajda itd.

Kako upravljate svojo kmetijo in turistično dejavnost?

Vsi hodijo v službo, prav tako kmetijstvo in turizem, zato je vse skupaj zelo zahtevno, še posebej v času glavne sezone. To situacijo rešujejo z delitvijo dela in organizacijo svojega dela. Pri tem najbolj trpi napredek dejavnosti, vendar jim trenutne finančne razmere še ne omogočajo sprememb.

Kakšen delež družinskih prihodkov predstavlja turizem (< 25 % / 25–49 % / 50–75 % / > 75 %)?

Turizem predstavlja 25–49 % njihovega dohodka, preostali del pa je kmetijska dejavnost.

Katere teme in potrebe so po vašem mnenju prednostne za programe usposabljanja?

Zanju je najpomembnejše, da imata znanje s področja kmetijstva, s katerim se ukvarja kmetija, saj bosta tako imela boljše pridelke ali izdelke in si bosta lažje prizadevala za inovacije. Zelo pomembno je tudi poznavanje zakonodaje in komercialne spretnosti. Tako se bolj zavedajo zahtev in si olajšajo delo.

S poznavanjem zakonodaje in zahtev lažje izberejo pravi način poslovanja za svoje potrebe. Kako prodati svoj izdelek, je dandanes tako ali tako največji izziv, saj je na trgu veliko konkurence, brez trženja pa je zelo malo verjetno, da bo obstajal. Če se kmetija ukvarja tudi s kulinariko, je pomembno, da pozna tudi to področje.

Katera so znanja, ki jih želite pridobiti?

Najpomembnejše spretnosti zanje so poznavanje kmetijstva, zakonodaje, povezane s kmetijstvom in turizmom, trženje in podjetništvo. Zaželeno je tudi znanje tujih jezikov, vsaj angleščine, zelo dobrodošlo pa je tudi znanje nemščine.

Sami ne poznajo nobenega programa, ki bi se osredotočal izključno na agroturizem, razen različnih občasnih seminarjev, usposabljanj ali dobrih praks, ki jih organizirajo šole ali združenja. Takšno usposabljanje je izredno pomembno, saj jim pomaga izboljšati njihove dejavnosti ter pridobiti nove ideje in znanja, kar je zaradi povezave med turizmom in kmetijstvom nekaj posebnega.

Pričakovanja za bližnjo prihodnost?

V bližnji prihodnosti želita dokončati svoj cilj preoblikovanja podjetja in začeti poslovati na ravni, ki sta si jo zastavila. Na kmetijskem področju želita povečati obseg proizvodnje z razpisi in po potrebi vzpostaviti predelovalne obrate v večjem obsegu.

Slika ene od sob za nastanitev.

Nasveti za nove podjetnike

Lastnik bi novim podjetnikom na tem področju svetoval, naj izhajajo iz potenciala lastne kmetije in naj najdejo prostor za svoje goste v okolici svojega doma in svojega dela. "Nobenega dela ali izdelka ne jemljimo za samoumevnega, ampak naj ima neko vrednost, ki jo lahko pokažemo, podarimo ali prodamo svojim gostom."

Navsezadnje je vsaka turistična kmetija zgodba, ki jo morajo znati kasneje povedati in prodati, da bo kmetija za goste privlačnejša. Če še nimajo kmetije in so le turistični delavci, ki imajo tudi možnost kmetovanja, ali kaj podobnega, naj začnejo s tem, kar jih veseli, saj bodo tako kmetijo lažje vključili v svoj vsakdan in tudi v svoje turistične dejavnosti.

In naj se ne nehajo izobraževati, saj bodo le tako lahko v koraku s časom in v istem razredu s konkurenco.

Co-funded by
the European Union

Projekt N. 2022-1-SI01-KA220-VET-000087663

Projekt financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja pa so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti agencija EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.